

הגהות הב"ח
(א) רש"י ד"ה וזה מדמי
כו' שמע מיה שמעיה
למ"ק:

מי שהוציא אוהו פרק רביעי עירובין

מב.

עין משפט נר מצוה

ח א מ"י פ"ו מהל' שבת
הלכה ד' סמג לאוין סו
טו"ש ע"ה ס"ה ש"ה פ"ה
ב:
ב ב מ"י ש"ה ח סמג
ש"ה טו"ש ע"ה א"ח ס"ה
תג:

רבינו חננאל

ואסיקא, דכולי עלמא
מוד לא והכא בשוגג
שלא במקומן פליגי, תנא
קמא סבר בשוגג שלא
במקומו שרי, ור' נחמיה
אמר אפילו בשוגג נמי
במקומו אין, שלא
במקומו לא, איני והא
מדקדקני בההיא ר' נחמיה
ור' אלעזר בן יעקב
אומרים לעולם אסורין עד
שיחזרו למקומן שוגגין,
מכלל דתנא קמא סבר
במוד נמי שרי, אלא לאו
ש"מ תנאי היא ש"מ, אמר
רב נחמן אמר שמואל מי
[ש]אני יודע תחום שבת,
מהלך אלפים פסיעות
בינוניות והוה תחום שבת,
ועוד אמר רב נחמן אמר
שמואל שבת בבקעה
והקיפה גרים מחיצה
בעבטין ואוכפות
ומשאות וכיוצא בהן
בשבת, מהלך בה אלפים
אמה ומטלטל בכולה על
ידי זריקה, רב הונא אמר
מהלך בה אלפים אמה
דאינו תחומיה, ומטלטל
בה ב' אמות, דאע"ג
דניקפה מחיצה נעשית
כאילו נפרצה המחיצה
הריב"ע [ב]מלאה למקום
האסור לה שהוא חוץ
לתחומה, ואילו היתה
ההקפה באלפים אמה או
פחות היה מותר לטלטל
בכולה, אבל כיון שהיא
יתר נעשית כאילו נפרצה
במקום האסור לו, ועל ידי
זריקה נמי אינו מטלטל
גזירה שמא ימשוך אחר
חפצו ויצא חוץ לתחומה.
ואסיקא וכן א"ר חייא בר
רב כרב הונא, א"ל רב
נחמן לרב הונא לא תפלוג
עליה דשמואל דאמר
מהלך בה אלפים אמה
ומטלטל בכולה על ידי
זריקה, דהא תניא כוותיה

מב"ל דתנא קמא במוד נמי שרי. נראה להלכתא כתנא קמא
ואף על גב דקיימא לן משנת רבי אלעזר קב ונקי הכא
לא קיימא לן כוותיה אלא כרבנן כיון דסבר רב פפא כרבנן ואף
בשוגג שלא במקומן נראה להלכתא כ"ק דשרי מדקאמרין במזיד
במקומן כולי עלמא לא פליגי דאסור
כי פליגי בשוגג שלא במקומן ואם כן
דרב פפא דשרי במזיד במקומן כ"ש
דשרי בשוגג שלא במקומן ועוד
דקיימא לן דלא קנסין שוגג אטו
מזיד לא דלדוריימא ולא דרבנן
מיהו על כרחך הא דאסר רבא"י
שוגג שלא במקומן לאו משום דקנים
שוגג אטו מזיד דהא במקומן לא
קנים שוגג אטו מזיד אלא משום כיון
דאין להן אלא ארבע אמות גזרינן
דילמא אחי להוויאן חוץ לארבע
אמותיהן וכן אימא דירושלמי דקאמר
ר' נחמיה דלמר עד שיחזרו למקומן
שוגגין אחי כר"מ דלמר המבטל
בשבת בשוגג יאכל ואף ע"ג דהבא
בשבת ישראל זה מותר לישראל אחר
ואמרין לקמן (דף מו:) דחפצי
נכרים קונין שביעה ולא גזרינן שמה
יזיל חוץ לעיר יש לחלק בין עיר
לארבע אמות ועוד דכשנעשה ע"י
נכרי לא החמירו ועוד הא דחפצי
נכרי קונין שביעה היינו דגזרו צעלים
דנכרים אטו צעלים דישאל ומשום
הכי לא גזרינן שמה ויזיל דלא גזרינן
גזירה לגזירה: **ובבב"ב** שהקיפה
מחיצות. דירושלמי מוקי לה כרבי
יהושע ומיהו בקונ' פ' דלמא נמי
כר"ג דלמר נתנוה דדיר או כסבר
מהלך את כולה ואע"ג דלא שבת
באורי מחיצות מצעוד יוס דלא הקילו
חכמים אלא התם דאין לו אלא ארבע
אמות אצל הכא דיש לו אלפים לא
הקילו: **ומבב"ב** בכולה ע"י
זריקה. נראה לר"י דאף מוך אלפים
מטלטל ע"י זריקה אצל כי אורחיה
אינו מטלטל אלא ארבע אמות דלענין
טלטול כי אורחיה נפרצה למקום
האסור לה:

רבי נחמיה אומר במקומן יאכלו שלא
במקומן לא יאכלו מאי במקומן אילימא
במקומן במזיד והא קתני בהדיא רבי
נחמיה ורבי אלעזר בן יעקב אומרים
לעולם אסורין עד שיחזרו למקומן שוגגין
בשוגג אין במזיד לא אלא לאו במקומן
בשוגג וחסורי מחסרה והכי קתני פירות
שיצאו חוץ לתחום בשוגג יאכלו במזיד לא
יאכלו במזה דברים אומרים שלא במקומן
אבל במקומן אפילו במזיד יאכלו ואתא ר'
נחמיה למימר אפי' במקומן נמי בשוגג אין
במוד לא לא במזיד במקומן דכולי עלמא לא
פליגי דאסור והכא בשוגג שלא במקומן
פליגי תנא קמא סבר בשוגג שרי שלא במקומן
ורבי נחמיה סבר אפילו שוגג במקומן אין
שלא במקומן לא והא מדרקתני סיפא ^ה רבי
נחמיה ורבי אלעזר בן יעקב אומרים לעולם
אסורין עד שיחזרו למקומן שוגגין שוגג אין
במוד לא מכלל דת"ק סבר במזיד נמי שרי
שמע מינה: אמר רב נחמן אמר שמואל
היה מהלך ואינו יודע תחום שבת * מהלך
אלפים פסיעות בינוניות וזו היא תחום
שבת ואמר רב נחמן אמר שמואל
= שבת בבקעה והקיפה גברים מחיצה
בשבת מהלך אלפים אמה ומטלטל בכולה
על ידי זריקה ורב הונא אמר מהלך אלפים
אמה ומטלטל ד' אמות וניטלטל בכולה
על ידי זריקה שמא ימשך אחר חפצו
באלפים מיהת ליטלטל כי אורחיה משום
דהוי כמחיצה שנפרצה במלואה למקום
האסור לה חייא בר רב אמר מהלך אלפים
אמה ומטלטל באלפים אמה כמאן דלא כרב
נחמן ולא כרב הונא אימא מטלטל בארבע
אי הכי היינו דרב הונא אימא וכן אמר רבי
חייא בר רב א"ל רב נחמן לרב הונא לא
תיפלוג עליה דשמואל דתניא כוותיה דתניא
היה

רבי נחמיה אומר במקומן. אם חזרו למקומן יאכלו אצל שלא במקומן
כל זמן שהן חוץ לתחום לא יאכלו: מאי במקומן. דשרי רבי נחמיה
הכי חזרו: אי נימא. אפילו במזיד דחשיב להו אנוסין והוי כהוציאיהו
נכרים והחזירוהו: והפניא. אחריתי בדיא רבי אלעזר ורבי

נחמיה אמרי לעולם אסורין כו': אלא
לאו. על כרחך הא במקומן בשוגג
קאמר מכלל דת"ק אף במזיד שרי
היכא דחזרו ותרתי קולי אית ליה:
וחסורי מחסרה כו' שלא במקומן.
שלא חזרו הוא דבמוד לא יאכלו אם
יאלו במזיד אצל חזרו במקומן (וחזרו)
במוד נמי יאכלו: ואסא רבי נחמיה
למימר. הא בשוגג יאכלו במזיד לא
יאכלו דקאמר אסא במקומן אינו כן
אלא במקומן אימא דאס חזרו למקומן
בשוגג יאכלו אם במזיד לא יאכלו ות"ק
אית ליה דרב פפא: לא נחמיה. אפי'
במקומן לת"ק אסור ומתני' לא תחסר'
אלא דקתני דלא איירי תנא קמא
בחזרה כלל ורבי נחמיה אסא
במקומן תחא לאפלוגי דקאמר תנא
קמא שוגג יאכלו ואמא רבי נחמיה
למימר הא חילוק דיהבת בין שוגג
למוד לאו אסא במקומן אימא
אלא במקומן והכי קאמר ר' נחמיה
חזרו במקומן יאכלו דהאי שוגג
דקאמרת אצל שלא במקומן אפילו
בשוגג לא יאכלו: והא מדפני. בך
אחריתי לעולם אסורין כו' מכלל
דבתרתי פליגי ותנא קמא במקומן
במקומן נמי שרי דאי חדא קולא הוא
דמיקל ור' נחמיה דהוא הוא דפליג
הכי איבעי ליה למיתני דתנא במקומן
במקומן יאכלו שלא במקומן לא יאכלו
ואנא ידענא דאשוגג דשרי תנא קמא
שלא במקומן קאמא רבי נחמיה למימר
הא דשוגג דשרי במקומן הוא דשרי
שלא במקומן לא ונמתנא לעולם
אסורין עד שיחזרו שוגגין שמע מינה
(^ה) לת"ק דשרי היכא דליכא חדא
להתירא כגון שוגג שלא במקומן או
מזיד במקומן כיון דליכא חדא
לתיבוצא וקאמר רבי נחמיה לעולם
אסורין עד דליכא תרתי להתירא
שוגג ובמקומן ולעולם תנאי היא:
פסיעה בינונית. דרך הליכתו של
אדם אמה: שבת בבקעה. יש לו

ממקומו אלפים אמה לכל רוח: והקיפה נכרים מחיצות בשבת. ולדירה
כגון שהקיפה לדור בתוכה דאי לאו הכי צייתא מצית סתמים לא
משמריא לטלטולי דה אלא ד' אמות: מהלך דה אלפים. דלא מהני ליה הנך מחיצות להיותה לו כד' אמות דכי אמרין [ע"ב] כל הבית כולו
כד' אמות היכא דשבת באורי מחיצות מצעוד יוס אצל הכא דשעת שביעה לא הוו מחיצות לא ואפי' לרבן גמליאל דאמר [מא'] כהוציאיהו
נכרים ונתנוהו דדיר או כסבר דאע"ג דלא שבת באורי מחיצות נעשית לו כארבע אמות ומהלך את כולה התם הוא דמי שהוציאיהו
נכרים אין לו אלא ארבע אמות הקילו חכמים אלא להיות לו היקף מחיצות כארבע אמות אצל הקונה שביעה שיש לו אלפים אמה לא
הקילו חכמים אלא להיות לו היקף מחיצות כארבע אמות אלא אם כן שבת באורין ומדע דהא רב הונא וחייא בר רב תלמידי דרב
נינהו ואמר רב [ע"ב] הלכה כרבן גמליאל דדיר וסבר והכא אסרי כשמואל ובמתני' נמי הכי תנן לקמן ב' כיצד מעבדין (דף סא). ומודד
שאמר נותנין לו אלפים אמה אפילו סוף מדתו כלה במערה אינה לו כארבע אמות ואילו הוציאיהו נכרים ונתנוהו דה מהלך את כולה
והא דדיר הכל היא: ומטלטל כדולה. אפי' חוץ לאלפים שאין לו רשות להלך מותר לטלטל ע"י זריקה כלומר מותר לזרוק שם דקיימא
לן [לעיל ב.] מחיצה העשויה בשבת שמה מחיצה וממילא שמעינן דבתוך אלפים מטלטל כדרכו דהא מחיצות נינהו: ומטלטל בארבע אמות.
כאילו לא היתה שם מחיצה וטפי מארבע לא ואפילו בזריקה דלא שני לן בין טלטול כי אורחיה לטלטול דזריקה אלא במקום שמואר
לטלטל ואסור להלך כגון מתוך התחום לחוץ התחום אצל במקום שהוא מותר להלך אי שרי לטלטל בזריקה שרי נמי לטלטל כי אורחיה ואי
אסרי תריייהו אסרי ויבין דאסר ליה רב הונא לטלטל באלפים שם אפילו זריקה נמי אסור וטעמא מפרש ואולי: ומקשינן לרב הונא ונעטלו
כדולה. ואפילו חוץ לאלפים ע"י זריקה דהא קיימא לן מחיצה הנעשית בשבת מחיצה היא כפ"ב (לעיל ב.) ונהי דליהו לא מצי אילן כיון דלא
שבת באוריה לא הוי ליה כארבע אמות אצל מכל מקום מחיצות נינהו: שמה ימשך אחר חפצו. חוץ לאלפים הלכך גזרינן טלטול בזריקה אטו
הילוך: באלפים מיהם. שהוא מותר להלך בהן וליכא למיגזר דהו משום שמה ימשך אחר חפצו ניטלטל כי אורחיה טלטול גמור וכל שכן זריקה דהא
מחיצות מעלייתא נינהו. ומשני כיון דחוץ לאלפים אסור לטלטל אפילו בזריקה משום שמה ימשך אחר חפצו וכל שכן כי אורחיה דהא אין יכול
להלך שם ולטלטל מיהסר נמי באלפים דהוי אלפים דיליה נפרצין לחוץ לאלפים דאסרי ליה משום גזרה שמה ימשך דהא אין הפסק
ביניהן והויא מחיצה הנפרצת במלואה למקום האסור לה: ומטלטל באלפים. אפילו כי אורחיה וחוץ לאלפים לא אפילו בזריקה: לא כרב
נחמן ולא כרב הונא. ומה נפשך אי גזר שמה ימשך אפילו אלפים ניתקרו משום מחיצה הנפרצת למקום האסור לה ואי לא גזר שמה
ימשך לטלטל חוץ לאלפים בזריקה: עליה דשמואל. דרב נחמן משמיה דשמואל אמרה: דפניא כווסיה. דלא גזרינן שמה ימשך: